

Polttoaineen päästökauppaa koskeva infotilaisuus

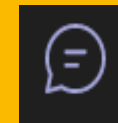
OHJELMA

- 1) Mikä on ETS2-päästökauppa (Anna-Maija Sinnemaa)
- 2) ETS2-päästökauppaa koskeva lainsäädäntö (Vilma Ollila)
- 3) Säätelyn yhteisön velvoitteet (Elina Seppänen)
- 4) Yhteenveto (Anna-Maija Sinnemaa)

OHJEITA

Pidä mikki ja kamera suljettuna koko tilaisuuden ajan

Esitä kysymykset ja kommentit viestikentässä

Mikä on ETS2 päästökauppa

Anna-Maija Sinnemaa

Päästökaupan toimintaperiaate

- Päästökauppa on ohjauskeino, jolla pyritään vähentämään päästöjä mahdollisimman kustannustehokkaasti
- Pohjana poliittinen ratkaisu, millä sektoreilla ja kuinka paljon päästöjä tarpeen vähentää päästökaupan avulla

CAP and TRADE -päästökauppa

- Asetetaan päästövähennystavoitetta vastaava päästökatto
- Lasketaan liikkeelle päästöoikeuksia päästökattoa vastaava määrä päästöoikeuksia
- Päästöoikeuksilla käydään kauppaa ja niille muodostuu hinta markkinaehtoisesti

- Päästökaupan piiriin kuuluvien toimijoiden tulee:
 - mitata ja raportoida päästöt
 - palauttaa päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia
- Riippuen kunkin toimijan päästöjen vähentämisen kustannuksista ja päästöoikeuden hinnasta, toimija joko:
 - Vähentää päästöjään
 - Hankkii päästöjään vastaavan määrän päästöoikeuksia

EU:n päästökauppajärjestelmä laajenee

- Päästökauppa EU:n keskeisin yhteinen kasvihuonekaasupäästöjen vähennystoimi
- Nykyinen yleinen päästökauppa ETS1:
 - toiminut vuodesta 2005
 - kattaa noin 40 % EU:n kasvihuonekaasupäästöistä
 - soveltamisalassa energiantuotanto, teollisuus, lento- ja meriliikenne
- EU sitoutunut ilmastolailla vähentämään kasvihuonekaasuja -55 % vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä ja saavuttamaan ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä
 - 2021 komissio antoi niin kutsutun 55-valmiuspaketin, jonka lainsäädäntöehdotuksilla vuotta 2030 koskeva tavoite tarkoitus saavuttaa
 - päästökauppadirektiiviin neuvoteltiin muutoksia ja laajennuksia, jotka astuivat voimaan 05/2023
 - ETS1-päästökaupan päästövähennystavoitetta kiristettiin ja soveltamisalaa laajennettiin
- ETS1 päästökaupan rinnalle sovittiin perustettavan uusi erillinen polttoaineen jakeluun kohdistuva päästökauppa ETS2
- Direktiivin mukaisesti rakennusten, tieliikenteen ja muiden toimialojen päästökauppa

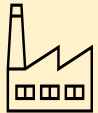
EU:n päästökauppajärjestelmä

EU ETS

Yleinen päästökauppa ETS1

Energiantuotantolaitokset

Teollisuus: metalli-, metsä- ja
kemianteollisuus

EU:n sisäinen lentoliikenne

Meriliikenne

SÄÄNTELY KOHDISTUU PÄÄSTÖT
AIHEUTTAVAAN LAITOKSEEN TAI
TOIMINNANHARJOITTAJAAN

Polttoaineen päästökauppa ETS2

Liikenne

Rakennusten erillislämmitys

Muu energiantuotanto

Muu teollisuus ja rakentaminen

KANSALLISET LAAJENNUKSET

SÄÄNTELY KOHDISTUU
VALMISTEVEROVELVOLLISEEN KULUTUKSEEN
LUOVUTTAJAAN JA POLTTOAINEEN
PÄÄSTÖSISÄLTÖÖN

Uusi päästökauppa otetaan käyttöön asteittain

Raportointivaihe

Kustannusvaikutus käyttöön

2024

2025

2026

2027

2028

2029

2030

2031->

**Päästöjen tarkkailu-,
raportointi ja todennuttamis-
velvoite käynnistyy**

Päästöoikeuksien
huutokauppaaminen ja
kaupankäynti alkaa

**Velvoite palauttaa
päästöoikeuksia
käynnistyy**

Päästökauppa-
direktiivi muuttuu,
sääntömuutoksia
viimeistään
odotettavissa

ETS2-päästökaupan toimeenpano käynnissä

- EU:n päästökauppaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt hyvin pitkälle harmonisoidut
 - > toimeenpanoa tehty sekä kansallisesti että EU-tasolla
- Toimeenpanon rakenteessa tulee olemaan paljon samankaltaisuutta nykyisen ETS1 päästökaupan kanssa:
 - **Sääntelyn kohdetta koskevat velvoitteet:** päästölupa, päästöjen tarkkailu tarkkailusuunnitelman mukaisesti, todentaminen, päästöjen raportointi ja myöhemmin päästöoikeuksien palautus vuosittain
 - **Kaupankäyntiä koskevat säännöt:** päästöoikeuksien huutokauppaaminen, päästökauppamarkkinaa, unionin rekisteriä ja päästöoikeuksia koskevat säännöt
- **Keskeisin päästökauppadirektiivin liikkumavara kansallisessa toimeenpanossa:**
 - **Soveltamisalan laajentaminen päästökauppadirektiivin mukaisesta**
 - **Kuka on sääntelyn kohde**
- Toimeenpano jäsenmaissa kesken, on todennäköistä jäsenmaissa tulee olemaan eroja mm. soveltamisalassa ja määräajoissa
- EU-tasolla keskeisimmät asetusmuutokset tehty, työ jatkuu silti edelleen

Uuden päästökaupan kansallisella soveltamisalalla pyritään helpottamaan toimeenpantavuutta

- Kansallisesti uutta päästökauppaa tullaan soveltamaan lähes kaikkeen polttoaineeseen, pois lukien seuraavat (kansallinen ratkaisu):
 - maanpuolustuksen käyttöön toimitettuihin polttoaineisiin,
 - raideliikenteen käyttöön toimitettuihin polttoaineisiin,
 - kaupallisen vesiliikenteen käyttöön erillisjakeluna toimitettuun polttoaineeseen,
 - lentoliikenteen käyttöön toimitettuun lentobensiiniin ja lentokerosiiniin.
- Direktiivin mukaisesti päästökauppaa ei tule soveltaa (sama kaikissa jäsenmaissa):
 - yleisen päästökauppalain (1270/2023) soveltamisalaan kuuluvissa toiminnoissa käytettyihin polttoaineisiin
 - teollisen tuotannon apuaineisiin tai raaka-aineisiin
- Soveltamisalan laajennuksen johdosta mm. maa- ja metsätalouden polttoaineen tulevat kansallisesti sisällyttämään soveltamisalaan
- **Soveltamisalaan kuuluvat polttoaineet määritetty valmisteverotusta koskevan lainsäädännön mukaisesti**
 - kattaa laajasti eri polttoaineet ja energiatuotteet
 - Mm. turve ja kiinteät biomassat eivät olet ETS2:n soveltamisalaan kuuluvia polttoaineita

Säntelyn kohde: säännelty yhteisö

- ETS2:n sääntelyssä peilataan sekä kansallisessa että EU-lainsäädännössä valmisteverotusta koskevaan lainsäädäntöön
- Hallituksen esityksessä:
 - **säännellyllä yhteisöllä tarkoitetaan**
 - valmisteverotuslain 12 ja 13 §:ssä, nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 3 §:ssä ja sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 20 a ja 20 b §:ssä tarkoitettuja **verovelvollisia, jotka luovuttavat polttoainetta kulutukseen** ja
 - sitä, joka luovuttaa polttoaineen verovelvolliselle ja on sopimuksen mukaan ottanut vastuun säännellyn yhteisön tehtävistä,
 - ei kuitenkaan polttoaineen loppukäyttäjää, joka käyttää polttoaineen itse ja jonka vuotuinen polttoaineenkulutus tuottaa enintään yhden tonnin hiilidioksidia
 - **kulutukseen luovutuksella tarkoitetaan** valmisteverotuslain (182/2010) 8 §:ssä tarkoitettua polttoaineen kulutukseen luovutusta, tyypillisesti **valmisteveron alaisten tuotteiden poistumista väliaikaisen verottomuuden järjestelmästä**
 - >voi käytännössä tarkoittaa polttoaineen luovutusta/myyntiä edelleen tai sen omaa käyttöä

Säännellyn yhteisön velvoitteista sopiminen

- Hallituksen lakiehdotus mahdollistaa, että valmisteverovelvollinen voi sopia päästökauppavelvoitteiden siirrosta sille polttoainetta toimittavan tahon kanssa, edellyttäen, että polttoaineen toimittanut taho on myös lakiehdotuksen mukainen säännelty yhteisö.
- Velvoitteiden siirtoa koskeva järjestely on vapaaehtoinen ja osapuolet vastaavat sitä koskevan sopimuksen laatimisesta itse.
- Velvoitteet vastaanottanut säännelty yhteisö vastaa kaikista päästökauppavelvoitteista toisen puolesta.
- Velvoitteet siirtänyt valmisteverovelvollinen ei hae Energiavirastolta päästölupaa tai tarkkailusuunnitelman hyväksyntää, eikä sen edellytetä ilmoittavan asiasta Energiavirastolle.
- Velvoitteet vastaanottaneen säännellyn yhteisön tulee ilmoittaa tiedot sopimusjärjestelyistä päästölupaa koskevalla hakemuksella.
- Mahdollisuudella on tarkoitus helpottaa erityisesti pienten yritysten, pienistä polttoainemääristä verovelvollisten ja polttoaineen loppukäyttäjien hallinnollista taakkaa.
- Järjestelyllä voi mahdollisesti myös yksinkertaistaa vastuut sopimuksella ottavan säännellyn yhteisön päästöjen tarkkailua.

Polttoaineen valmisteverovelvollisuus ja säännelty yhteisö

- Tyypillisiä verorooleja ovat esim. valtuutettu varaston pitäjä tai kaasun rekisteröity käyttäjä
- Tämän hetkisen tiedon mukaan säännellyt yhteisöt tulevat olemaan eri kokoisia ja eri toimialoilla toimivia yrityksiä, mm.
 - polttoaineiden jakelijoita
 - polttoaineiksi luokiteltavien aineiden maahantuojia
 - polttoaineiden loppukäyttäjiä
- Sääntelyn piste polttoaineen jakeluketjussa riippuvainen siitä, miten verovelvollisuus ratkaistu, voi olla hyvin ylhäällä jakeluketjussa tai sääntely voi kohdistua loppukäyttäjään
- Säännelty yhteisö vastaa päästökaupan velvoitteista siltä osin kun se on polttoaineesta valmisteverovelvollinen
 - On mahdollista, että yritys jakelee tai käyttää myös polttoainetta, jonka valmisteveroista vastaa joku toinen toimija. Tällöin toinen toimija vastaa säänneltynä yhteisönä niistä polttoaineista, joista se on valmisteverovelvollinen
- Arvion mukaan noin 40 % valmisteverovelvollisista on nykyisen ETS1-päästökaupan toiminnanharjoittajia
- Tarkastelu tehtävä Y-tunnukseen perustuen -> miten yhtiön toiminnot on järjestetty, vaikuttaa tarkastelun laajuuteen
- Polttoaineen verotuskäytäntö (veroton käyttö, oikeus hakea veronpalautusta) ei lähtökohtaisesti sulje pois, etteikö polttoaine kuuluisi päästökaupan soveltamisalaan

Polttoaineesta valmisteverovelvollisen toimijan tulee selvittää onko se säännelty yhteisö ja koskevatko ETS2-päästökaupan suorat velvoitteet sitä

MIKÄLI KYLLÄ:

- Tulee valmistautua hakemaan päästölupaa ja tarkkailusuunnitelman hyväksyntää 28.2.2025 mennessä
- Huomioida muut säännelty yhteisön velvoitteet
- Tai tehdä sopimusjärjestely velvoitteiden siirrosta

MIKÄLI EI:

- Yhteydenotto sähköpostitse Energiavirastoon osoitteeseen ETS2@energiavirasto.fi

MIKÄLI EPÄSELVÄÄ:

- Yhteydenotto sähköpostitse Energiavirastoon osoitteeseen ETS2@energiavirasto.fi
- Energiavirasto lähestynyt polttoaineesta valmisteverovelvollisia toimijoita tiedotteilla
- Myös valmisteverovelvollisten ETS1-toiminnanharjoittajien tulee kartoittaa, mitä ETS2-velvoitteet tarkoittavat heidän yrityksensä kohdalla

Kysymyksiä?

energiavirasto

ETS2 lainsäädännössä

Vilma Ollila

Esityksen sisältö

- Pyritään hahmottamaan lainsäädännöllistä kokonaisuutta
- Käydään läpi relevantit oikeuslähteet
 - Kansallinen sääntely
 - EU:n sääntely
- Lopuksi kertaus ja muutamia huomautuksia

Päästökauppa- direktiivi

Tarkkailuasetus

Todentamis-
asetus

Päästökauppalaki

Hallituksen esitys
laiksi fossiilisen
polttoaineen
jakelun
päästökaupasta

EU-säätely

Lisäksi muita asetuksia, kuten huutokauppa-asetus
ja rekisteriasetus

Kansallinen säätely

Lisäksi muitakin olennaista säätelyä, kuten
valmisteverotuslaki

energiavirasto

Kansallinen sääntely

Reilua energiaa

Hallituksen esitys 119/2024 vp

- Hallituksen esitys eduskunnalle **laiksi fossiilisen polttoaineen jakelun päästökaupasta**
 - [HE 119/2024 vp](#)
- Hallituksen esitys on eduskunnan käsittelyssä
- Lain tavoitellaan tulemaan **voimaan 1.1.2025**
 - Lain voimaantuloon saakka lain sisältöön liittyy epävarmuutta
- Tulevalla lailla toimeenpannaan Päästökauppadirektiivi
- Tuleva laki tulee olemaan olennaisin oikeuslähde kansallisessa sääntelyssä

HE 119/2024 vp sisältö

- Yleiset säännökset
 - Mm. soveltamisala, määritelmät
 - Energiavirasto on toimivaltainen viranomainen
- Päästölupa, tarkkailusuunnitelma ja raportointi
- Päästöoikeudet ja rekisteri
 - Mm. Päästöoikeuksien palautusvelvollisuus
- Todentaminen
- Valvonta ja seuraamukset, muutoksenhaku

Päästökauppalaki

- [Päästökauppalaki 1270/2023](#)
- Koskee pääosin yleistä päästökauppaa ETS1
- Päästökauppalaisissa on säädetty **vuoden 2024 päästötietojen raportointivelvoitteesta** (12 ja 33 §)
”Säännellyn yhteisön tulee raportoida Energiavirastolle vuoden 2024 jaeltujen 12 §:ssä tarkoitettujen polttoaineiden päästötiedot vuoden 2025 huhtikuun loppuun mennessä komission tarkkailuasetuksen mukaisesti.”

Valmisteverotukseen liittyvä sääntely

- Polttoaineen päästökauppa ja valmisteverotusjärjestelmä ovat kytköksissä toisiinsa
 - Säännelty yhteisö, kulutukseen luovutus, polttoaineet

Valmisteverotuslaki 182/2010

- Valmisteverojärjestelmän yleislaki
- Valmisteverotuslailla on implementoitu valmisteverotusdirektiivi

Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta 1472/1994

Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta 1260/1996

Valmisteverotukseen liittyvä lainsäädäntö

- Valmisteverotuslaissa säädetään muun muassa **valmisteverovelvollisuudesta** (12 ja 13 §) ja **kulutukseen luovutuksesta** (8 §)
 - Säännelty yhteisö: polttoainetta kulutukseen luovuttava valmisteverovelvollinen
- Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa säädetään muun muassa
 - **polttoaineista**, jotka kuuluvat polttoaineen päästökaupan soveltamisalaan (2 ja 2 a §)
 - Valmisteverovelvollisuudesta (3 §)
- Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa säädetään muun muassa
 - **polttoaineista**, jotka kuuluvat polttoaineen päästökaupan soveltamisalaan (2 §:n 2 kohdan a ja c sekä 2 a §)
 - Valmisteverovelvollisuudesta (20 a ja 20 b §)

Maksuasetus

- Maksuasetuksella tullaan säätämään Energiaviraston **päätöksien maksullisuudesta**
- Maksuasetuksessa ei ole vielä polttoaineen päästökaupan maksuja, mutta asetuksen muutos on valmistelussa
- Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa maksuasetuksen muutoksen valmistelusta

- Päätösten hinnat tulevat perustumaan kustannuksiin, eli ne ovat **kustannusperusteisia**
- Päätösten hinnat vaihtelevat päätöstyypeittäin
 - Osviittaa päätösten hinnoittelusta on saatavilla esimerkiksi nykyisen päästökaupan päätösten hinnoista
 - [Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Energiaviraston maksullisista suoritteista vuosina 2023-2025](#)
- Tiedotetaan asiasta kun se on mahdollista

energiavirasto

EU:n sääntely

Reilua energiaa

Päästökauppadirektiivi

- [Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa](#) (viimeisin konsolidoitu versio 1.3.2024)
- Päästökauppadirektiivi ei ole suoraan sovellettavaa oikeutta, vaan se on tullut panna täytäntöön suomalaisella lailla
- Päästökauppadirektiivi koskee kumpaakin päästökauppaa
 - Direktiivi on toimeenpantu yleisen päästökaupan osalta päästökauppalailla
 - Uutta päästökauppaa koskevat osat toimeenpannaan eduskunnan käsittelyssä olevalla hallituksen esityksellä
- Päästökauppadirektiivi on ohjaava ”katto”
 - Tarkempi käytännön sääntely on asetuksissa

MRR = monitoring and reporting regulation

Tarkkailuasetus eli MRR

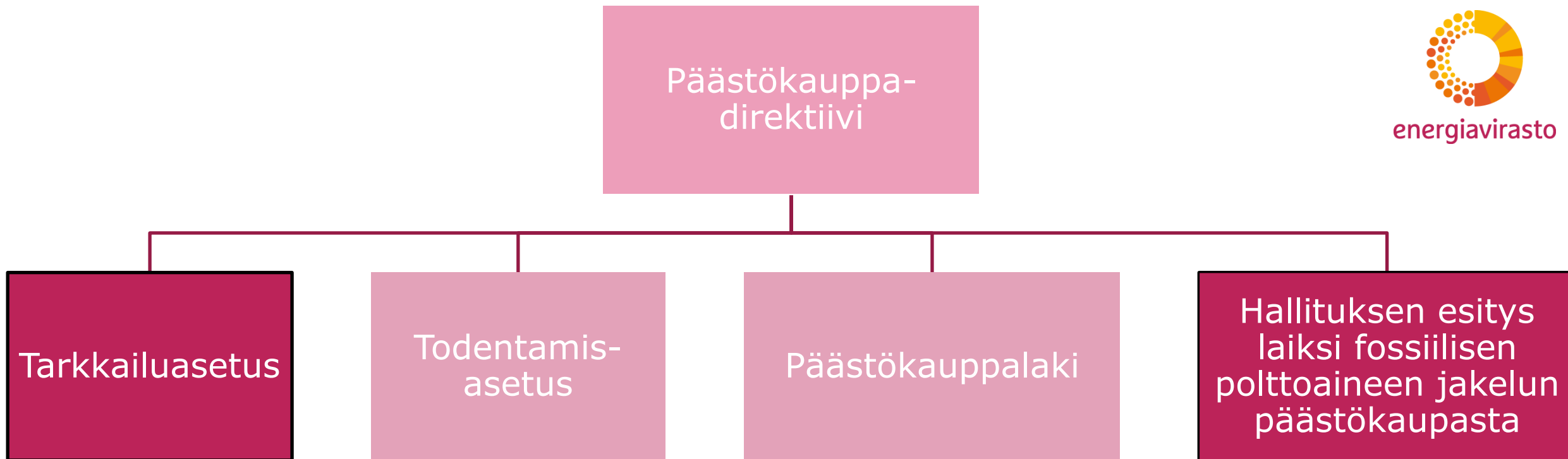
- Komission päästöjen tarkkailu- ja raportointiasetus (EU) 2018/2066
 - Yleisesti käytetään konsolidoituja versiota (viimeisin 1.7.2024, uusi on tulossa)
- Suomessa suoraan sovellettavaa oikeutta
 - Vastaa suomalaista lakia
- Tarkkailuasetus on yksi keskeisimpiä ja tärkeimpiä säänneltyä yhteisöä velvoittamista säädöksistä
- Tarkkailuasetus sisältää olennaiset säännöt
 - Päästöjen tarkkailusta
 - Päästöjen raportoinnista
- Tarkkailuasetus koskee sekä yleistä päästökauppaa että uutta polttoaineen päästökauppaa
- Polttoaineen päästökaupan kannalta olennaisia ovat erityisesti artikkelit 75 a-w
 - mutta muutkin relevantteja

Todentamisasetus eli AVR

AVR = accreditation and
verification regulation

- [Komission todentamisasetus \(EU\) 2018/2067](#)
 - Viimeisin konsolidoitu versio 14.5.2024
- Suomessa suoraan sovellettavaa oikeutta
- Todentamisvelvoite alkaa vuonna 2026, jolloin palautetaan vuotta 2025 koskeva päästöselvitys todennettuna
- Todentamisasetuksessa säädetään
 - Päästöselvityksen todentamisesta
 - Todentajien valvonnasta ja akkreditoinnista

Valmisteverotuslaki 182/2010

Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta 1472/1994

Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta 1260/1996

Lopuksi

- Sääntelyn kohteella on velvollisuus tuntea toimintaansa koskeva lainsäädäntö
- Mistä lisää tietoa?
- Jos kyseessä on kansallinen laki
 - Hallituksen esitys ja erityisesti pykälien yksityiskohtaiset perustelut
 - Energiaviraston ohjeet
- Jos kyseessä on EU:n asetus
 - Komission ohjeet, esimerkiksi GD ETS2
 - Energiaviraston ohjeet
- Energiavirasto pyrkii linjaamaan epäselvistä kysymyksistä
- Energiavirasto laatii ohjeita ja täydentää niitä

Kysymyksiä?

energiavirasto

Säännellyn yhteisön velvoitteet

Elina Seppänen

Esityksen sisältö

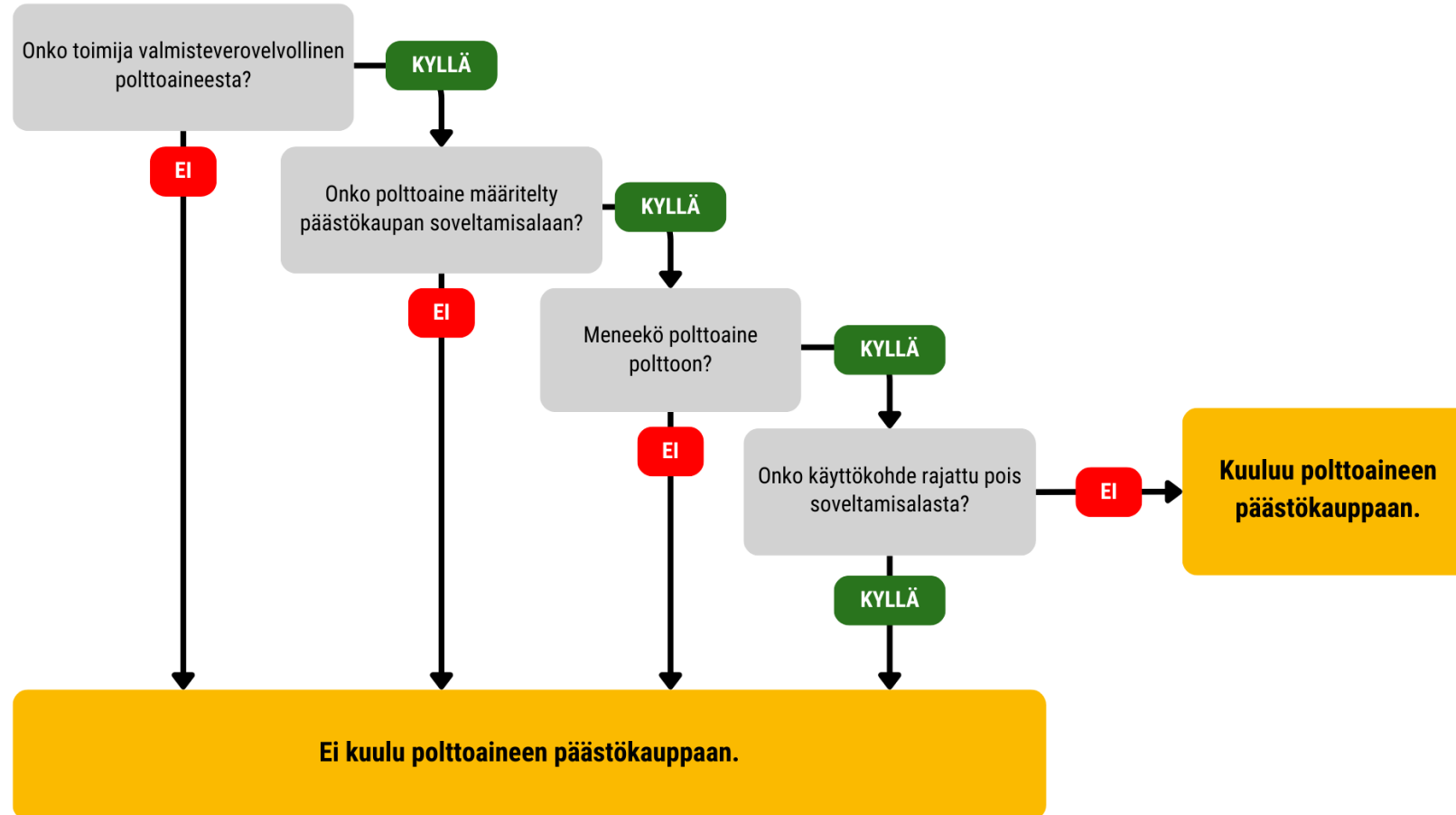
- Mistä tietää koskevatko velvoitteet toimintaa?
- Yleiskuva velvoitteista
- Ajankohtaisimmat velvoitteet:
 - Päästöluvan hakeminen
 - Tarkkailusuunnitelman laatiminen
- Lyhyesti tulevista velvoitteista

Mikä kuuluu uuteen polttoaineen päästökauppaan (ETS2)?

[Linkki yksityiskohtaiseen ohjeeseen](#)

energiavirasto

Mikäli yksikin polttoaine täyttää kaikki yllä olevat kriteerit, on toimija säännelty yhteisö ja sen tulee hakea toiminnalleen päästölupaa sekä hyväksyttää päästöjen tarkkailusuunnitelma helmikuun 2025 loppuun mennessä.

Uuden päästökaupan polttoaineet

- Polttoaineet määrittyvät valmisteverolain kautta. Käytännössä määritelmän mukaan päästökauppaan **kuuluvat muun muassa:**
 - kivihiili
 - maakaasu ja biokaasu
 - moottoribensiini, dieselöljy ja pienmoottoribensiini sekä biobensiini, etanolidiesel ja biodieselöljy
 - bioetanoli
 - MTBE, TAME, ETBE ja TAEE
 - kevyt polttoöljy, biopolttoöljy ja raskas polttoöljy
 - lentopetroli ja lentobensiini*
 - metanoli
 - nestekaasu ja bionestekaasu.

Huom! Lista on vain suuntaa-antava. Määritelmään sisältyy myös monia muita polttoaineina käytettäviä yhdisteitä.

* Vaikka lentobensiini ja lentopetroli ovat polttoaineina mukana uudessa päästökaupassa, lentoliikenteen käyttöön toimitettu polttoaine **ei kuulu soveltamisalaan** ks. Dia 8

Määritelmän mukaan seuraavat polttoaineet **eivät kuulu** polttoaineen päästökauppaan:

- kiinteä biomassa ml. biohiili
- turve ja mäntyöljy
- yhdyskuntajäte ja ongelmajäte.

Säännellyn yhteisön velvoitteet lyhyesti

Mikäli yhteisö luovuttaa kulutukseen mitään polttoainetta ETS2-päästökaupan soveltamisalalla, se on säännelty yhteisö ja sitä koskevat seuraavat velvoitteet kaikkien kulutukseen luovuttamiensa ETS2-polttoaineiden osalta:

28.2.2025 mennessä tai kaksi kuukautta ennen toiminnan aloittamista

- Polttoaineen kulutukseen luovutuksen päästöluvan hakeminen
- Päästöjen tarkkailusuunnitelman jättäminen hyväksyntään

Jatkuvasti

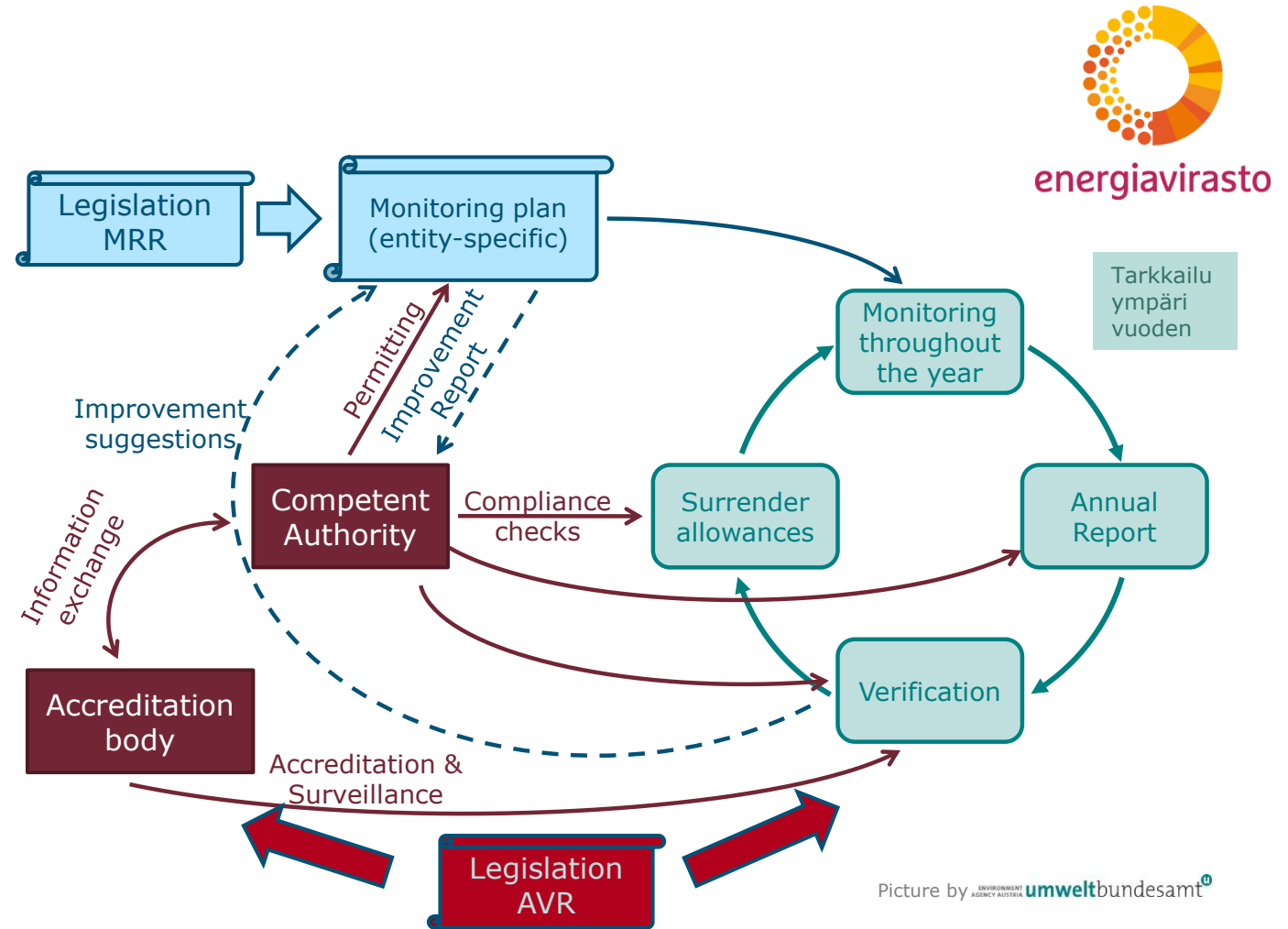
- Päästöjen tarkkailu ja mahdollinen tarkkailun parantaminen
- Muutoksista ilmoittaminen

Vuosittain

- Päästöselvityksen laatiminen, *2024 tiedoista alkaen, DL 30.4.2025*
- Päästöselvityksen todentaminen, *2025 tiedoista alkaen, DL 30.4.2026*
- Kalenterivuoden kokonaispäästöjä vastaavien päästöoikeuksien palauttaminen seuraavan toukokuun loppuun mennessä
 - *Päästörekeritili avattava alustavasti 2026 loppuun mennessä*
 - *Päästöoikeuksien huutokauppa alkaa alustavasti 2027 -> ensimmäiset palautukset toukokuu 2028*

Vaatimustenmukaisuussykli

- Sännellyn yhteisön vuosittainen sykli on vaalean vihreä osuus:
 - Tarkkailu jatkuvasti vuoden aikana
 - Vuotuinen päästöraportti
 - Todentaminen
 - Päästöoikeuksien palautus
- Energiavirasto on Suomen toimivaltainen viranomainen (Competent authority)
 - myöntää päästöluvat
 - hyväksyy tarkkailusuunnitelmat
 - tarkistaa päästöselvitykset
 - huutokauppaa päästöoikeuksia
 - vastaa kansallisesti rekisterin pitämisestä
- Suomen akkreditointielin (NAB) on FINAS
 - Lisäksi todentajilla pitää olla Energiaviraston hyväksyntä

Accreditation & Surveillance: Akkreditointi ja valvonta
Accreditation body: Akkreditointielin
Annual Report: Vuosittainen päästöselvitys
Competent Authority: Toimivaltainen viranomainen
Compliance checks: Vaatimustenmukaisuustarkistukset
Information exchange: Tiedonvaihto
Improvement report: Parannusraportti
Improvement suggestions: Parannusehdotukset

Legislation AVR: Komission todentamisasetus
Legislation MRR: Komission tarkkailuasetus
Monitoring plan (entity-specific): Tarkkailusuunnitelma (yhteisökohtainen)
Monitoring throughout the year: Tarkkailu ympäri vuoden
ermitting: Myöntää luvan
Surrender allowances: Päästöoikeuksien palauttaminen
Verification: Todentaminen

Ajankohtaisimmat velvoitteet: päästölupa ja tarkkailusuunnitelma

ETS2-Päästölupa

Päästölupaa on haettava 28.2.2025 mennessä tai viimeistään kaksi kuukautta ennen soveltamisalaan kuuluvan toiminnan aloittamista.

- Fossiilisen polttoaineen päästökaupan eli ETS2-päästölupaa haetaan Energiavirastolta
 - Päästölupahakemukseen täytetään lomakkeen mukaiset tiedot säännellystä yhteisöstä ETS2-asiointijärjestelmässä
 - Asiointijärjestelmää käytetään selaimessa:
 - kirjautuminen osoitteessa <https://ets2.energiavirasto.fi/>
 - Yritys hallinnoi itse käyttäjiensä pääsyä asiointipalveluun, valtuutus tehdään Suomi.fi-palvelussa <https://www.suomi.fi/valtuudet>
 - Päästöluvan myöntämisen edellytyksenä on, että
 - päästöjen tarkkailusuunnitelma *ja*
 - päästöjen raportoimiseksi suunnitellut toimenpiteetovat riittävät ja asianmukaiset.

Tarkkailusuunnitelman vaatimukset

- Tarkkailusuunnitelmaa koskevat säädökset ovat Komission tarkkailuasetuksessa (MRR)
 - Tarkkailun ja raportoinnin on oltava täydellistä ja katettava kaikki poltosta aiheutuvat päästöt kaikista polttoainevirroista, jotka liittyvät direktiivin 2008/87/EY liitteessä III lueteltuihin toimintoihin
- Tarkkailusuunnitelma kattaa yksityiskohtaisesti säännellyn yhteisön polttoainevirtojen tarkkailumenetelmät
 - Tarkkailusuunnitelman on muodostuttava tietyn säännellyn yhteisön tarkkailumenetelmien yksityiskohtaisesta, kattavasta ja avoimesta dokumentaatiosta ja sisällettävä vähintään MRR liitteen I mukaiset tiedot
- Tarkkailusuunnitelmaa täydennetään kirjallisilla menettelyillä, joita säännelty yhteisö laatii, dokumentoi, panee täytäntöön ja ylläpitää tarkkailusuunnitelman kohteena olevien polttoainevirtojen osalta

Mitä tarkkailusuunnitelma sisältää?

Karkea kuvaus tarkkailusuunnitelman sisällöstä, tarkat vaatimukset MRR Liite I

- Säännelty yhteisön tiedot
 - Osa tiedoista syötetään suoraan ETS2-asiointijärjestelmään, osa täytetään Excel-pohjaan
- Tiedot kulutukseen luovutetuista polttoainevirroista
 - Mitä polttoaineita luovutetaan kulutukseen?
 - Millä menetelmillä
 - kulutukseen luovutus tapahtuu
 - Polttoaineen määrää mitataan
 - Päästöjen laskenta tehdään

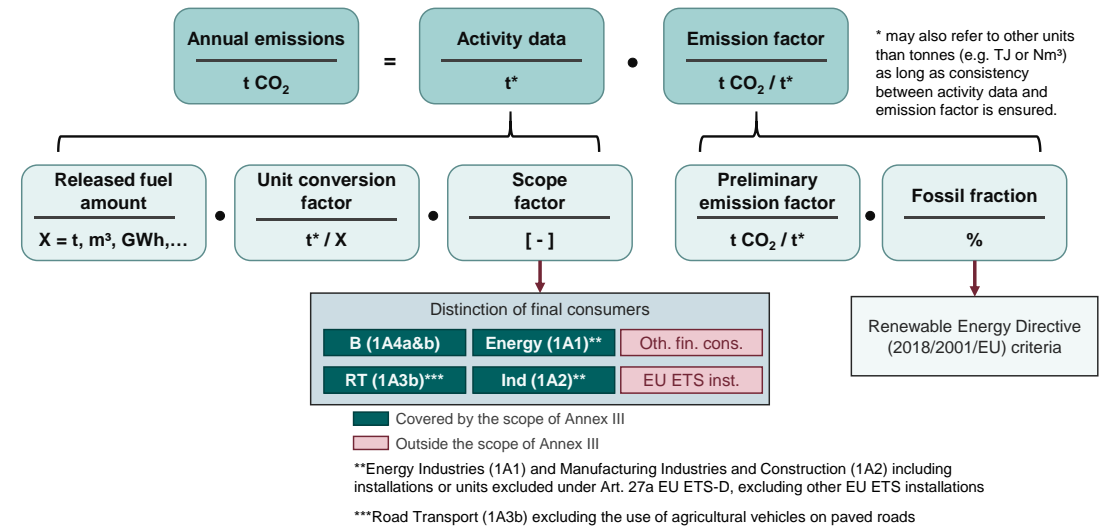
Lisää itse polttoainevirtojen määrittelystä [Yleiset ohjeet ETS2-yhteisöille](#) kappale 6.3.3

- Miten säännelty yhteisö hallitsee polttoainevirtoihin liittyviä tietoja ja arvioi riskejä?
 - Miten estetään tietoaukot ja kaksoislaskenta?
- Raportointi yleisen päästökaupan (ETS1) toimijoille luovutetusta polttoaineesta

Tarkkailusuunnitelma määrittää päästöjen laskentamenetelmät

- Päästöt lasketaan viereisellä kaavalla
- Tarkkailu- ja raportointiasetus määrää, miten tarkkaan laskentatekijät pitää määrittää:
 - Kullekin tarkkailtavalle arvolle määritetään tarkkuustaso (**määrittämistaso**)
 - Tasoon vaikuttavat mm.
 - Säännellyn yhteisön luokittelu (**kokonaispäästöt**)
 - Polttoainevirran luokittelu (**polttoainevirran päästöt**)
 - Onko kyse kaupallisesta peruspolttoaineesta
- Tarkkailusuunnitelman laatimisesta ja laskennasta pidetään myöhemmin oma webinaarinsa

$$\text{Vuotuiset päästöt / t CO}_2 = \text{Toimintatiedot / t}^* \cdot \text{Päästökerroin / t CO}_2/\text{t}^*$$

*voi viitata tonnin lisäksi muihinkin yksiköihin (esim. TJ tai Nm³) edellyttäen, että käytetään johdonmukaisesti sekä toimintatiedoissa että päästökertoimessa.

Released fuel amount: Luovutetut polttoainemäärät
Unit conversion factor: Yksikön muuntokerroin
Scope Factor: Soveltamisalakerroin
Preliminary emission factor: Alustava päästökerroin
Fossil fraction: Fossiilisuus
Distinction of final consumers: Loppukuluttajien erittely
Energy: Energia
B: Rak.
RT: Tieliikenne
Ind.: Teoll.
Oth. fin. cons.: Muut loppukuluttajat
EU ETS Ins.: EU ETS laitokset

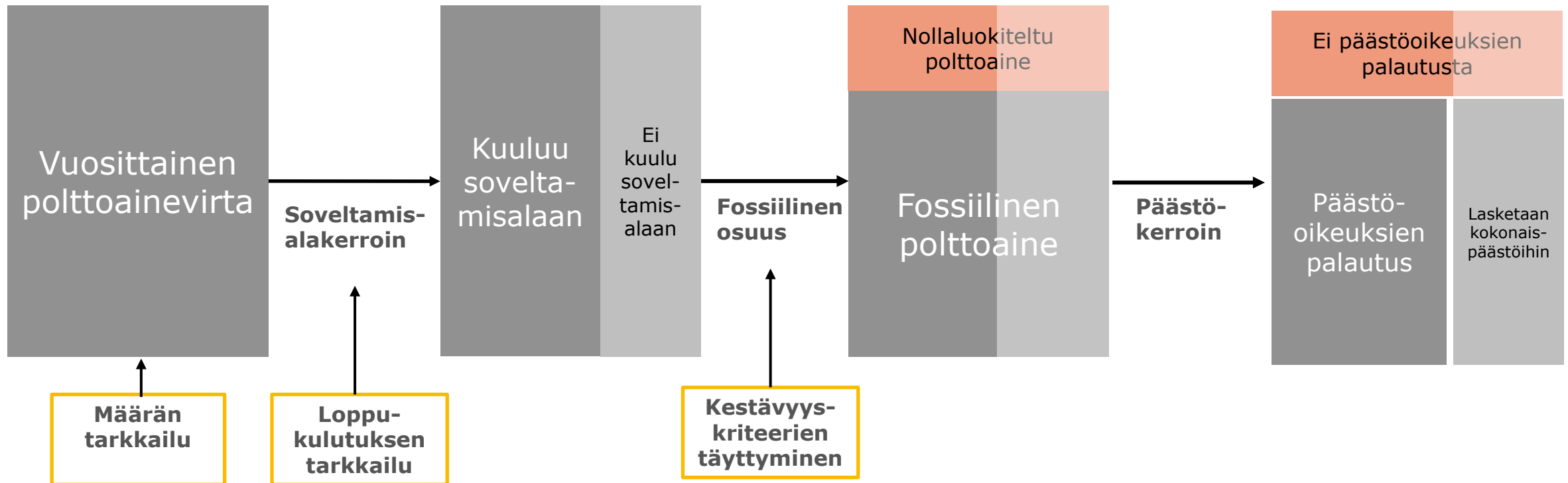
Covered by the scope of Annex III: Liitteen III soveltamisalaan kuuluvat
Outside the scope of Annex III: Liitteen III soveltamisalaan kuulumattomat
Renewable Energy Directive (2018/2001/EU) criteria: RED-direktiivin (2018/2001/EU) kriteerit

** Energiateollisuus (1A1) ja Valmistusteollisuus ja rakennusteollisuus (1A2), mukaan lukien laitokset ja yksiköt, jotka on suljettu pois EU ETS-direktiivin 27 a artiklan nojalla, pois lukien muut EU ETS -laitokset
 *** Tieliikenne (1A3b), pois lukien maatalousajoneuvojen käyttö päällystetyillä teillä

Polttoainevirran päästöt uudessa päästökaupassa

Kaikki kulutukseen luovutettu uuteen päästökauppaan kuuluva polttoaine pitää sisällyttää tarkkailuun ja raportointiin. Alla havainnollistus, miten eri kertoimet vaikuttavat polttoainevirran päästöjen jakautumiseen.

Lyhyesti tulevista velvoitteista

Tarkkailu, vuotuinen päästöselvitys ja todentaminen

- Päästöjen tarkkailua tehdään jaellun polttoaineen määrän ja ominaisuuksien perusteella jatkuvasti
 - Mikäli suunnitellussa tarkkailussa tulee tietoaaukkoja, tietoja tulee täydentää suunnitelmallisesti
- Vuotuinen päästöselvitys tehdään seuraavan vuoden huhtikuun loppuun mennessä
 - Energiavirasto julkaisee päästöselvityspohjan Excel-tiedostona myöhemmin (perustuu Komission pohjaan)
 - Palautetaan ETS2-asiointijärjestelmään
 - Vuoden 2024 päästöjen raportointivelvoite perustuu olemassa olevaan päästökauppalakiin
 - Vuoden 2025 päästöistä eteenpäin raportointivelvoite perustuu uuteen päästökauppalakiin
- Vuotuinen päästöselvitys pitää todentaa vuoden 2025 päästöselvityksestä alkaen
 - Todentajan tulee olla FINASin akkreditoima ja Energiaviraston hyväksymä

Päästöoikeuksien palauttaminen

- Joka vuosi säännelty yhteisö palauttaa edellisenä kalenterivuotena kulutukseen luovuttamiensa polttoaineiden kokonaispäästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia
- Päästöoikeuksien huutokauppa ja palauttaminen käynnistyy myöhemmin!
Alustava aikataulu:
 - Päästörekisteritilin avaaminen vuoden 2026 loppuun mennessä
 - Huutokauppa alkaa aikaisintaan 2027
 - Ensimmäiset palautukset aikaisintaan 2028 keväällä
- Ennen huutokaupan käynnistymistä säännellyllä yhteisöllä on vain tarkkailu- ja raportointivelvoitteet

Muutoksista ilmoittaminen

- Tarkkailusuunnitelma ja päästölupa ovat y-tunnus –kohtaisia
- Muutoksesta, joka voi edellyttää päästöluvan tai päästöjen tarkkailusuunnitelman muuttamista, ilmoitetaan ennakkoon Energiavirastolle
 - Energiavirasto arvioi muutoksen merkittävyyden ja tarpeen tehdä muutoksia päästölupaan tai tarkkailusuunnitelmaan

Kysymyksiä?

energiavirasto

Yhteenveto

Anna-Maija Sinnemaa

Polttoaineesta valmisteverovelvollisen toimijan tulee selvittää onko se säännelty yhteisö ja koskevatko ETS2-päästökaupan suorat velvoitteet sitä

MIKÄLI KYLLÄ:

- Tulee valmistautua hakemaan päästölupaa ja tarkkailusuunnitelman hyväksyntää
- Huomioida muut säänneltyyn yhteisön velvoitteet
- Tai tehdä sopimusjärjestely velvoitteiden siirrosta

MIKÄLI EI:

- Yhteydenotto sähköpostitse Energiavirastoon osoitteeseen ETS2@energiavirasto.fi

MIKÄLI EPÄSELVÄÄ:

- Yhteydenotto sähköpostitse Energiavirastoon osoitteeseen ETS2@energiavirasto.fi
- Myös valmisteverovelvollisten ETS1-toiminnanharjoittajien tulee kartoittaa, mitä ETS2-velvoitteet tarkoittavat heidän yrityksen kohdalla

Keskeisimmät määräajat 2025

28.2. mennessä

Päästölupaa ja tarkkailusuunnitelman hyväksyntää koskevien hakemusten jättö Energiavirastolle

30.4. mennessä

Vuotta 2024 koskevien päästötietojen raportointi Energiavirastolle

Energiaviraston ETS2 webinaarit

ETS2 yleisinfot (sisällöltään identtiset):

10. ja 12.12.2024

Tarkkailusuunnitelman laatimista koskevat webinaarit (sisällöltään identtiset):

14. ja 28.1.2025

Tulevien infojen sisältöjä:

- Päästöselvityksen laatiminen
- Todentaminen
- Myöhemmin ohjeistusta myös:
 - päästöoikeustilin avaamisesta ja unionin rekisterin toiminnasta,
 - hintavaikutuksen käynnistymisestä ja huutokaupoista

Polttoaineen päästökauppaa koskevia lisätietoja:

- Energiaviraston kotisivut <https://energiavirasto.fi/jakelijoiden-paastokauppa>
- Energiavirasto tulee laatimaan ohjeita velvoitteisiin ja asiointiin liittyen
- Valmisteverovelvolliset toiminnanharjoittajat tulevat saamaan myös kohdennettuja tiedotteita
- Energiaviraston ETS2-uutiskirjeen voi tilata osoitteesta <https://energiavirasto.mailpv.net/>

- Kaikki uuteen päästökauppaa liittyvät yhteydenotot matalalla kynnyksellä:
ETS2@energiavirasto.fi

Webinaarin esitys julkaistaan perjantaina 13.12.2024 Energiaviraston kotisivulla:
<https://energiavirasto.fi/jakelijoiden-paastokauppa#ajankohtaista>

Lisätiedot: ETS2@energiavirasto.fi

Kiitos osallistumisesta!